3. **Sajili APP yako** pamoja na Mdhamini wa Umma wa Wilaya ya Kaskazini, Hii ni ya hiari lakini hurahisisha kupata ikiwa watoa maamuzi wako au ikiwa wataalamu wa matibabu hawana nakala. Usajili ni bure, fomu ya maombi ya usajili inahitaji kujazwa.

4. **Ikiwa umemteua mfanya maamuzi** ambaye anaweza kufanya maamuzi yanayohusiana na mali isiyohamishika au ardhi, sehemu hiyo ya APP yako lazima isajiliwe na Ofisi ya Hatimiliki ya Ardhi ya Wilaya ya Kaskazini, vinginevyo Ofisi ya Hatimiliki haitaitambua mamlaka hiyo. Ada inatumika.

5. **Sasisha rekodi yako ya eHealth** ikiwa APP yako inajumuisha maamuzi ya afya. Ikiwa huna rekodi ya eHealth, unaweza kujiandikisha kwa kufanya mojawapo ya yafuatayo:

- Mtandaoni kwenye www.myhealthrecord.gov.au
- Piga simu kwa 1800 723 471
- Katika kituo cha Medicare
- Kupitia usaidizi wa usajili na shirika la watoa huduma za afya

6. **Hifadhi APP yako mahali salama**, kama vile kwa wosia wako. Mpe mtoa maamuzi wako nakala iliyoidhinishwa. Pia fikiria kumpa nakala daktari wako na au mtoa huduma wa huduma ya wazee.

Mawasiliano muhimu

COTA NT
Spillett House
65 Smith St. Darwin
Barua pepe: admin@cotant.org.au
Simu: (08) 8941 1004

Ofisi ya NT ya Mdhamini wa Umma
Simu: (08) 8999 7271

Darwin Community Legal Service Inc
Simu: (08) 8982 1111

Rekodi ya Afya Yangu ya Jumuiya ya Madola
Simu: 1800 723 471

Vyanzo vya Habari:
Idara ya NT ya Mwanasheria Mkuu na Haki, www.nt.gov.au/law/rights/advance-personal-plan
Huduma ya Kisheria ya Jumuiya ya Darwin www.dcls.org.au
Taarifa iliyo katika muhtasari huu ni ya sasa mnamo Januari 2019.

Kanusho: Habari iliyo katika chapisho hili ni mwongozo wa sheria katika Wilaya ya Kaskazini. Sio mbadala wa ushauri wa kisheria. Unapaswa kuzungumza na mwanasheria kuhusu masuala yako fulani ya kisheria.

Kumbuka:

Mipango ya Mapema Binafsi ni hati muhimu zinazolinda maamuzi yako.

Ili kujaza fomu zingatia kupata ushauri wa kisheria na ushauri wa daktari kuhusu masuala ya afya.

COTA
For senior Territorians

Advanced Personal Plan (APP) [Mpango wa Mapema Binafsi] ni nini

Mpango wa Mapema Binafsi ni hati ya kisheria ambayo inaweka uchaguzi wako wa baadaye wa afya, kifedha na maisha ikiwa hutaweza kujifanyia maamuzi.

Hii inaweza kutokea kwa sababu ya umri, ugonjwa, ajali, au tukio lingine la kubadilisha maisha.

Katika Wilaya ya Kaskazini APP ilibadilishwa Mamlaka ya Uwakilishi ya Kudumu (EPA) mwezi wa Machi 2014. EPA iliyofanywa kabla ya tarehe hii bado ni halali.

Nani anaweza kufanya APP?

Mtu mzima yeyote (angalau wa umri wa miaka 18) ambaye hana mlezi aliyeteuliwa (chini ya Sheria ya Ulezi wa Watu Wazima); na ambaye ana uwezo wa kufanya maamuzi.

Ili kuwa na uwezo wa kufanya maamuzi, lazima uweze:

- Kuelewa na kuhifadhi habari
- Kutathmini habari ili kufanya maamuzi
- Kuwasiliana uamuzi huo.

APP inaweza kujumuisha nini?

Nini cha kujumuisha katika mpango wako ni chaguo lako. Unaweza kujumuisha maagizo yako kuhusu yoyote ya yafuatayo:

- huduma yako ya afya;
- mahitaji ya mtindo wa maisha
- fedha zako;
- unamtaka nani kufanyia maamuzi kwa ajili yako.

Ukibadilisha nia yako kuhusu mpango wako unaweza kuurekebisha au kuughairi wakati wowote, mradi bado una uwezo wa kufanya maamuzi.

Kuna sehemu tatu za APP. Sio lazima ujaze zote tatu, lakini ni muhimu kuzisoma kwa uangalifu.

1. Taarifa ya Matunzo ya Mapema

Hii ni taarifa kuhusu uchaguzi wako na jinsi unavyotaka mtu atende ikiwa atakufanyia maamuzi kwa ajili yako.

Hii inahusu maisha ya kila siku kwa mfano jinsi unavyotaka kuvaa, lishe yako, huduma za afya, malazi, ajira, elimu, maombi ya kitamaduni au kiroho, masuala ya fedha, usimamizi wa mali au umiliki wa mali.

2. Maamuzi ya Idhini ya Mapema

Haya ni ya lazima kisheria kwa mtoa huduma wako wa afya na yanaweza kujumuisha maamuzi kuhusu upandikizaji wa kiungo, utunzaji wa kupunguza maumivu, maagizo kuhusu usaidizi wa maisha, au maelekezo maalum kwa mfano kutotiwa damu, ulishaji wa mirija ya tumbo. Madaktari na wataalamu wa matibabu lazima wafuate maagizo yako juu ya huduma yoyote ya afya na matibabu ya baadaye.

Inashauriwa kupata ushauri kutoka kwa mtaalamu wa matibabu kuhusu maamuzi yako ya utunzaji wa afya.

3. Wafanya maamuzi

Unaweza kuteua watoa maamuzi mmoja au zaidi wakifanya, peke yao au kwa pamoja, au watoa maamuzi tofauti kwa madhumuni tofauti kwa mfano mtu wa kusimamia afya yako na mtindo wa maisha na mwingine kusimamia fedha zako.

Inapaswa kuwa mtu ambaye unamwamini kwa maamuzi haya.

Mtoa maamuzi aliyeteuliwa chini ya APP haruhusiwi kutengeneza, kubadilisha au kufuta APP.

APP huanza kutumika lini?

APP huanza inapotiwa sahihi na kushuhudiwa. Itaendelea kutumika hadi utakapoirekebisha au kuifuta, au muda uliobainishwa uishe. Inawekwa katika vitendo ikiwa tu utapoteza uwezo wa kufanya maamuzi yako mwenyewe. Mahakama ya Rufaa ya Kiraia na Utawala ya Wilaya ya Kaskazini pia ina uwezo wa kurekebisha au kubatilisha APP katika hali fulani.

Athari kwa Mamlaka ya Uwakilishi na Wosia

APP haiathiri mamlaka ya Uwakilishi (POA) kwenye wosia wako.

POA inatumika tu wakati bado una uwezo wa kufanya maamuzi.

Ninawezaje kutengeneza APP?

1. **Pata fomu ya APP** kutoka kwa Ofisi ya Wilaya ya Kaskazini ya Mdhamini wa Umma au kutoka kwa tovuti kwenye https://nt.gov.au/law/rights/advance-personal-plan.
2. **Maliza APP** na ishuhudie na shahidi aliyeidhinishwa (Mashahidi wanaofaa wameorodheshwa kwenye fomu).